

N:o 8.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 21 Februari 1891.
— — — — Andra Kammaren den 21 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående disposition af en del byggnader och jord, tillhörande förra häradshöfdingebostället Hammenhög n:o 31 i Kristianstads län.

(Statsutskottets utlåtande n:o 12.)

Till Konungen.

I en af Eders Kongl. Maj:t till Riksdagen aflåten proposition af den 12 december 1890 har meddelats, att enligt ett af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Kristianstads län om häradshöfdingebostället $\frac{3}{8}$ mantal Hammenhög n:o 31 i Hammenhögs socken och Ingelstads härad den 12 december 1866 utfärdadt arrendekontrakt, hvarigenom nämnda boställe, som då var häradshöfdingen i Ingelstads och Jerrestads härads domsaga på lön anslaget, uppläts på arrende under tjugu år till den 14 mars 1887, och hvilket kontrakt genom kongl. brefvet den 9 november 1869 förklarats gällande för ytterligare fem år eller till den 14 mars 1892, hade från arrendet för dåvarande boställshafvarens räkning undan-

tagits dels de honom enskildt tillhöriga hus, nemligen ett större corps de logis af korsvirke med tegelväggar under tegeltak, inredt till förstuga, tambur, 15 boningsrum, kök och spiskammare m. m., en trädgårdsbyggnad, vedbod, och hemlighus, dels den stora trädgården med dertill hörande parker, den planterade delen af gårdsplanen inom åbyggnaderna jemte den mellan trädgården och sydvestra utfartsvägen belägna, med litt. C å en af kommissionslandtmätaren Brorström uppgjord planritning utmärkta åkerjorden, dels ock den jord, som innehades af husmannen Nils Persson och vore belägen söder om stora landsvägen till Simrishamn.

Den från arrendet sålunda undantagna lägenheten hade äfven, efter det härads höfdingebostället Hammenhög i likhet med öfriga härads höfdingeboställen den 14 mars 1876 indragits till statsverket, innehafts och innehades fortfarande af härads höfdingen i Ingelstads och Jerrestads härads domsaga på grund af den i kongl. cirkuläret den 5 juni 1874 angående reglering af härads höfdingarnes löneförmåner intagna bestämmelsen, att, der boställe blifvit med Kongl. Maj:ts tillstånd utarrenderadt och i arrendekontraktet härads höfding förbehållits rätt till bostad eller andra förmåner, han eller hans efterträdare skulle bibehållas der vid under arrendetiden; och vore bemälda härads höfding således jemlikt nyssnämnda kongl. cirkulär berättigad att till den 14 mars 1892, då den tid, för hvilken bostället vid indragningen till statsverket vore utarrenderadt, ginge till ända, besitta omförmälda jord och byggnader, hvilka senare blifvit med ett vid laga syn den 31 maj 1876 bestämdt belopp af 14,413 kronor 82 öre af kronan inlösta, såsom förklarade vara för bostället nyttiga.

Af instrumentet öfver en af domänintendenten i länet med biträde af vederbörande uppskattningsmän den 13 juni 1889 å indragna härads höfdingebostället Hammenhög hållen arrendevärdering i och för uppgörande af förslag till egendomens förnyade utarrendering från den 14 mars 1892 inhemtades, att arealen af den mark, som vid den senaste utarrenderingen för boställshafvarens räkning undantagits, utgjorde tillsammans 4 hektar, 35,4 ar; att nytt boningshus för arrendatorn vid värderingstillfället var under uppförande; äfvensom att förrättningsmännen, i betraktande deraf att det af härads höfdingen i Ingelstads och Jerrestads härads domsaga friherre R. Bennet begagnade karaktarhuset vore för stort till bostad åt en arrendator, och öfriga åt friherre Bennet upplåtna hus vore öfverflödiga för gårdens behof samt att underhållet af trädgården, som omfattade 3 å 4 tunnland, skulle blifva för arrendatorn mycket betungande, hemställt, att den nuvarande härads-

höfdingeboställslägenheten med derå befintliga åbyggnader måtte upplåtas under särskildt arrende, dervid dock den af husmannen Nils Persson disponerade jorden, hvars areal utgjorde 1 hektar 82,4 ar, borde från lägenheten skiljas och i stället dermed förenas omkring 50 ar öster om lägenheten befintlig åker, samt att lägenheten, för hvilken förrättningsmännen föreslagit ett arrendevärde af 600 kronor, måtte, i den ordning kongl. kungörelsen den 13 juli 1887 stadgade, friherre Bennet hembjudas.

Som friherre Bennet icke på arrende innehade den ifrågavarande lägenheten, hade emellertid Eders Kongl. Maj:t, vid föredragning af detta ärende, funnit hembud till friherre Bennet af arrendet till lägenheten icke kunna med tillämpning af gällande bestämmelser ega rum; men, med afseende å hvad i ärendet förekommit, har Eders Kongl. Maj:t i ofvanberörda proposition föreslagit Riksdagen att medgifva, att, innan auktion hålles för lägenhetens utarrendering under tjugu års tid från den 14 mars 1892, lägenheten med den begränsning, som för densamma blifvit af arrendeuppskattningsmännen föreslagen, finge friherre Bennet hembjudas under arrende på nämnda tid mot den arrendeavgift och under de villkor i öfrigt, som af domänstyrelsen i vanlig ordning blefve fastställda.

Riksdagen har emot hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit icke haft annat att erinra, än att då, på sätt af häradenas invånare andragits, det synes vara fördelaktigt, att ifrågavarande lägenhet för framtiden bibehålles såsom bostad åt häradshöfdingen i Ingelstads och Jerrestads härads domsaga, Riksdagen förestält sig, att vid lägenhetens ifrågasatta utarrendering hänsyn bör tagas derå, att den nuvarande häradshöfdingens efterträdare i domareembetet jemväl beredes tillfälle till bostad å ifrågavarande, i domsagans midt och i närheten af häradsrättens arkiv belägna plats. Riksdagen har därför ansett, att vid lägenhetens nu föreslagna utarrendering till häradshöfdingen friherre R. Bennet bör fästas det villkor, att, då friherre Bennet afgår från domareembetet i förenämnda domsaga, han eller hans rättsinnehafvare skola vara skyldige att, om så påfordras, vid näst infallande laga fardag afträda arrendet till friherre Bennets efterträdare i domareembetet.

Riksdagen har alltså på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen medgifvit, att, innan auktion hålles för ofvannämnda lägenhets utarrendering under tjugu års tid från den 14 mars 1892, lägenheten med den begränsning, som för densamma blifvit af arrendeuppskattningsmännen föreslagen, må friherre Bennet hembjudas under arrende på nämnda tid, mot den arrende-

afgift och under de vilkor i öfrigt, som af domänstyrelsen i vanlig ordning varda fastställda, samt med skyldighet för friherre Bennet eller hans rättsinnehafvare att vid hans afgång från domarembetet i Ingelstads och Jerrestads härads domsaga, om så påfordras, vid näst infallande laga fardag afträda arrendet till friherre Bennets efterträdare i embetet.

Stockholm den 21 februari 1891.

Med undersätlig vördnad.